

Konstitutionsutskottets betänkande 2022/23:KU1

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmän (JO) och Riksrevisionens förslag om anslag för 2023 inom utgiftsområde 1, som uppgår till ca 18,3 miljarder kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner. Vidare tillstyrker utskottet förslagen i propositionen om vissa bemyndiganden om ekonomiska åtaganden, om att Riksdagens ombudsmän (JO) får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet samt om godkännande av en investeringsplan för riksdagens fastighetsanslag.

Utskottet avstyrker övriga motionsförslag.

Vidare föreslår utskottet att redogörelsen om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2021 läggs till handlingarna.

I betänkandet finns fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2022/23:1 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Redogörelse 2021/22:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2021.

Sex motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2022/23.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Budgetprocessen i riksdagen	5
Utskottets överväganden.....	7
Regeringens resultatredovisning inom utgiftsområde 1.....	7
Statens budget inom utgiftsområde 1	16
Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2021	32
Särskilda yttranden	36
1. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (S).....	36
2. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (V)	37
3. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (C)	39
4. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (MP)	39
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	41
Proposition 2022/23:1	41
Redogörelse 2021/22:RS1	41
Motioner från allmänna motionstiden 2022/23	42
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens samt motionärernas anslagsförslag	43
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.....	44
<i>Bilaga 4</i>	
Utrikesutskottets yttrande 2022/23:UU2y	45
<i>Tabell</i>	
Investeringsplan för Riksdagsförvaltningen	21

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Statens budget inom utgiftsområde 1

a) Anslagen för 2023

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 1 enligt regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 1 punkterna 1, 6, 8 och 10 samt avslår motionerna

2022/23:1489 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V),

2022/23:2166 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkandena 1, 4 och 5,

2022/23:2173 av Jan Riise m.fl. (MP) och

2022/23:2205 av Malin Björk m.fl. (C).

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar

1. regeringen att under 2023 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår,

2. Riksdagsförvaltningen att för 2023 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 140 000 000 kronor,

3. Riksdagsförvaltningen att för 2023 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 2 200 000 000 kronor,

4. Riksrevisionen att för 2023 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 20 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 1 punkterna 2, 3, 5 och 9.

c) Godkännande av en investeringsplan

Riksdagen godkänner investeringsplanen för riksdagens fastighetsanslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 1 punkt 4.

d) Godkännande av anslagsfinansiering av anläggningstillgångar

Riksdagen godkänner att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2023 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2022/23:1 utgiftsområde 1 punkt 7.

2. Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2021

Riksdagen lägger redogörelse 2021/22:RS1 till handlingarna.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 12 december 2022

På konstitutionsutskottets vägnar

Ida Karkiainen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ida Karkiainen (S)*, Erik Ottoson (M), Fredrik Lindahl (SD), Mirja Räihä (S)*, Ulrik Nilsson (M), Malin Danielsson (L), Amalia Rud Pedersen (S)*, Susanne Nordström (M), Jessica Wetterling (V)*, Gudrun Brunegård (KD), Malin Björk (C)*, Lars Englund (M), Jan Riise (MP)*, Lars Johnsson (M), Björn Wiechel (S)* och Mats Arkhem (SD).

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2022/23:1 i de delar som gäller utgiftsområde 1 Rikets styrelse och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2022/23. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Motionsförslagen finns också i bilaga 1.

I bilaga 2 och 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2023 och beställningsbemyndiganden samt de avvikelser från dessa som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet föreslår i sina respektive budgetmotioner.

Under beredningen av ärendet har statsministerns statssekreterare Johan Stuart informerat om regeringens anslagsförslag. Vidare har riksdagsdirektören informerat utskottet om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2021 och Riksdagsförvaltningens budgetförslag.

Utskottet har gett utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen och motionerna i de delar som rör utrikesförvaltningen. Utrikesutskottets yttrande finns i bilaga 4.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Finansutskottet har föreslagit att riksdagen ska ställa sig bakom den utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2023 som regeringen föreslagit (bet. 2022/23:FiU1). Regeringen har föreslagit att utgiftsramen ska bestämmas till 18 270 004 000 kronor (prop. 2022/23:1). Riksdagen väntas den 13 december 2022, efter att detta betänkande justerats, fatta beslut med anledning av finansutskottets förslag. Konstitutionsutskottets ställningstagande i detta betänkande till hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen bygger på förutsättningen att riksdagen fastställer ramen för utgiftsområde 1 i enlighet med finansutskottets förslag.

Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom ett enda beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1 i budgetpropositionen. Genomgången är ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målet för utgiftsområdet och regeringens resultatredovisning behandlas först. I det avsnittet tar utskottet också upp tre tillkännagivanden som redovisas i budgetpropositionen inom utgiftsområde 1. Tillkännagivandena tas upp i avsnittet under rubriken Redovisade tillkännagivanden. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 1.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning inom utgiftsområde 1

Propositionen

Resultatredovisning

I propositionen anför regeringen att det på grund av den korta tid som stått till förfogande inte har varit möjligt att föreslå nya mål för utgiftsområden eller ge den redovisning av resultat som enligt budgetlagen (2011:203) ska ingå i budgetpropositionen ett innehåll som fullt ut återspeglar regeringens politik.

Gällande mål

Inom utgiftsområde 1 har riksdagen beslutat om mål för Sametinget och samepolitiken, demokratipolitiken och mänskliga rättigheter, nationella minoriteter och medier. Resultat för utgiftsområdet redovisas i budgetpropositionen på delområdesnivå. För avsnittet medier redovisas resultatet samlat inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. För avsnittet Sametinget och samepolitiken redovisas resultat om rennäring och andra näringar inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Målen för övriga delområden inom utgiftsområde 1 är inte bundna av riksdagen. Resultaten för dessa redovisas kortfattat i avsnittet Statens budget inom utgiftsområde 1 nedan.

Sametinget och del av samepolitiken

Det övergripande målet för samepolitiken är att verka för en levande samisk kultur byggd på en ekologiskt hållbar rennäring och andra samiska näringar (prop. 2005/06:1 utg.omr. 23, bet. 2005/06:MJU2, rskr. 2005/06:108).

Resultatredovisningen inom Sametinget och samepolitiken utgår från följande bedömningsgrunder:

- insatser för samiskt inflytande och delaktighet
- insatser för utveckling av det samiska språkets användning och ställning
- insatser för att ta del av och utöva ett mångfaldigt samiskt kulturliv.

I propositionen redogörs för olika insatser som har gjorts för samiskt inflytande och delaktighet, utveckling av det samiska språkets användning och ställning samt möjligheten att ta del av och utöva ett mångfaldigt samiskt kulturliv.

Regeringen bedömer att de insatser som genomförts bidrar till uppfyllelse av målet för politikområdet men att flera utmaningar kvarstår när det gäller att verka för en levande samisk kultur. Införandet av en konsultationsordning bedöms kunna främja det samiska folkets inflytande över sina angelägenheter. Sametingets deltagande i Miljömålsrådet bedöms förbättra urfolkets möjligheter till inflytande och delaktighet i arbetet för att nå miljömålen.

Beslut om finansiering av Sámi Giellagáldu respektive handlingsprogrammet för bevarande och främjande av de nationella minoritetsspråken bedöms kunna bidra till att stärka det samiska språket. Vidare bedömer regeringen att de krisstöd och stöd för uppstart som fördelats till följd av spridningen av covid-19 och de restriktioner som infördes med anledning av sjukdomen har haft stor betydelse för den samiska kultursektorns möjlighet att klara av den mycket ansträngda situationen.

Demokratipolitiken

Målet för demokratipolitiken är en levande demokrati som är uthållig, kännetecknas av delaktighet och där möjligheterna till inflytande är jämlika (prop. 2017/18:1 utg.omr. 1, bet. 2017/18:KU1, rskr. 2017/18:74).

Resultatredovisningen inom demokratipolitiken utgår från följande bedömningsgrunder:

- utvecklingen av valdeltagandet i det senaste allmänna valet
- omfattningen av medborgerligt engagemang i demokratiska processer och intresset för att engagera sig i och påverka samhällets utveckling
- förtroendet för demokratin i allmänhet och för demokratins institutioner, såsom regeringen, riksdagen och EU:s institutioner
- omfattning och konsekvenser av hot, våld och trakasserier mot centrala aktörer i det demokratiska samtalet, t.ex. förtroendevalda, journalister och opinionsbildare.

I propositionen redogörs för olika insatser som har gjorts inom området.

När det gäller måluppfyllelsen anför regeringen att andelen röstande minskade i riksdagsvalet 2022 jämfört med 2018 års val. Samtidigt finns fortfarande stora skillnader mellan olika valdistrikt. Regeringen bedömer att de insatser som har genomförts för ett högt och mer jämlikt valdeltagande har aktualiserat valens och rösträttens betydelse, vilket bör ha bidragit till en vilja hos olika grupper av röstberättigade att rösta i 2022 års allmänna val.

Vidare anför regeringen att insatserna i den nationella satsningen Demokratien 100 år i stort sett har genomförts enligt planerna även om den behövt anpassas till nya förutsättningar med anledning av pandemin. Sammantaget bedömer regeringen att satsningen har ökat kunskapen om demokratin hos befolkningen och bidragit till att främja människors förutsättningar att delta och vara delaktiga i demokratiska processer. Inte minst viktiga har enligt regeringen de insatser varit som riktar sig till unga i olika livssituationer och på olika arenor.

Regeringen anför också att Forum för levande historia under pandemin har utvecklat den digitala verksamheten genom bl.a. webinarier och digitala utbildningsinsatser. Även utbildningsverksamhet som rör hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser har kunnat bedrivas trots stor påverkan av reserestriktionerna under 2021.

Regeringen bedömer att de uppdrag och insatser som genomförts med utgångspunkt i handlingsplanen Till det fria ordets försvar bidragit till ökad kunskap om hur hot, hat och trakasserier riktade mot förtroendevalda, journalister och andra personer som för fram åsikter i det demokratiska samtalet ser ut och vilken typ av konsekvenser de får. Regeringen bedömer även att insatserna bidragit till att de som utsatts fått stöd och att kännedomen om att utsatthet förekommer ökat. Det är fortfarande en alltför stor andel centrala aktörer i det demokratiska samtalet som utsätts för hot och hat och det behövs därför även i fortsättningen kunskapshöjande, stödjande och förebyggande åtgärder, även ur ett jämställdhetsperspektiv.

Mänskliga rättigheter

Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter (prop. 2015/16:1 utg.omr. 1, bet. 2015/16:KU1, rskr. 2015/16:62). Målet är sektorsövergripande och ska genomsyra all politik.

Bedömningen av utvecklingen och redovisningen av resultat av arbetet med att uppnå målet om att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter görs utifrån strukturen i strategin för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter (skr. 2016/17:29) enligt nedan:

- ett starkt rättsligt och institutionellt skydd av de mänskliga rättigheterna
- ett samordnat och systematiskt arbete med mänskliga rättigheter inom offentlig verksamhet
- ett starkt stöd för arbete med mänskliga rättigheter inom det civila samhället och inom näringslivet.

Resultatet redovisas utifrån bedömning av

- synpunkter och rekommendationer som Sverige får i internationella granskningar
- uppdragsredovisningar och utredningsbetänkanden
- andra rapporter och initiativ.

I propositionen redogörs för olika insatser som har gjorts inom området.

Regeringen anför att en viktig del i arbetet med strategin för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter var inrättandet av Institutet för mänskliga rättigheter i januari 2022. Institutet kommer enligt regeringen att spela en viktig roll i det fortsatta systematiska arbetet med mänskliga rättigheter bl.a. genom att institutet utifrån ett helhetsperspektiv kan följa, undersöka och rapportera om hur de mänskliga rättigheterna respekteras och förverkligas.

Vidare anför regeringen att insatser som har gjorts inom ramen för strategin för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter bedöms bidra till att uppfylla målet om att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter bl.a. genom ökade kunskaper om mänskliga rättigheter och fortsatt integrering av ett rättighetsbaserat arbetssätt

inom offentlig verksamhet. Även insatser som har gjorts inom andra politikområden, t.ex. barnrättspolitik, jämställdhetspolitiken, funktionshinderspolitiken och politiken mot diskriminering bedöms bidra till måluppfyllelsen, t.ex. genom fortsatt kunskapslyft för barnets rättigheter och Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031. Flera av dessa insatser har tillkommit som svar på den kritik som Sverige har fått i internationella granskningar. Insatserna bedöms bl.a. ha resulterat i en ökad kunskap och kompetens om mänskliga rättigheter och bidragit till ett mer samordnat och systematiskt arbete för mänskliga rättigheter på regional och lokal nivå bl.a. genom ett rättighetsbaserat arbetssätt.

Regeringen anför också att olika rapporter och granskningar från både internationella och nationella granskningsorgan visar att det krävs kontinuerligt arbete för att nå målet om att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Det gäller bl.a. att säkerställa att lagstiftning och andra insatser är förenliga med Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.

Nationella minoriteter

Målet för området nationella minoriteter är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande (prop. 2008/09:1 utg.omr. 1, bet. 2008/09:KU1, rskr. 2008/09:83).

De nationella minoriteterna i Sverige är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar och de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Målet ska följas upp inom följande delområden (prop. 2008/09:158, bet. 2008/09:KU23, rskr. 2008/09:272):

- diskriminering och utsatthet
- inflytande och delaktighet
- språk och kulturell identitet.

Resultatredovisningen inom nationella minoriteter utgår från följande bedömningsgrunder:

- kommuners, regioners och myndigheters efterlevnad av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (benämns fortsättningsvis minoritetslagen) och Sveriges internationella åtaganden inom området
- informations- och kunskaphöjande insatser för att förstärka efterlevnaden av de nationella minoriteternas rättigheter
- arbete mot diskriminering och utsatthet
- utvecklingen av samråd med och inflytande för de nationella minoriteterna
- språk- och kulturaktiviteter för och av de nationella minoriteterna
- insatser för att stärka de nationella minoritetsspråken.

I propositionen redogörs för olika insatser som har gjorts inom området.

Enligt regeringens sammantagna bedömning har kommuners, regioners och statliga myndigheters insatser bidragit till att uppfylla målet för politikområdet.

På övergripande nivå har det skett en långsam positiv utveckling över tid både i och utanför förvaltningsområden, även om utmaningar fortsatt kvarstår. Regeringen bedömer att språkcentrum och handlingsprogram för bevarande och främjande av de nationella minoritetsspråken bidrar till att skapa bättre förutsättningar för att hålla minoritetsspråken levande.

När det gäller strategin för romsk inkludering behövs det, enligt regeringens bedömning, fortsatta insatser för att uppnå strategins mål: att den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som är icke-rom. De ytterligare medel som tillförts för insatser för romsk inkludering i budgetpropositionen 2022 bedöms leda till bättre förutsättningar för att uppnå målet.

Redovisade tillkännagivanden

En helhetslösning för den regionala organisationen

Riksdagen har tillkännagett att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag om en helhetslösning för den regionala organisationen, inklusive en mer enhetlig modell för fördelningen av det regionala utvecklingsansvaret mellan staten och den regionala nivån (bet. 2013/14:KU30 punkt 4, rskr. 2013/14:158).

I propositionen anförs att Indelningskommittén i delbetänkandet Regional indelning – tre nya län (SOU 2016:48) föreslog att tre nya län skulle bildas fr.o.m. 2018 och att motsvarande landsting skulle bildas fr.o.m. 2019. I regeringens proposition 2018/19:162 En ny beteckning för kommuner på regional nivå och vissa frågor om regionindelning redovisade regeringen att den i tilläggsdirektiv till Indelningskommittén (dir. 2017:72) dels uttalat att den inte avser att fortsätta bereda dessa förslag, dels återkallat kommitténs uppdrag att föreslå en ny läns- och landstingsindelning eftersom det inte fanns förutsättningar att genomföra förslagen. Mot denna bakgrund bedömde regeringen att tillkännagivandet var tillgodosett i den del som rör landets organisering på regional nivå (prop. 2018/19:162, bet. 2019/20:KU3, rskr. 2019/20:48).

I proposition 2017/18:206 Ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar föreslog regeringen att lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län skulle ändras så att lagen omfattar samtliga län. Mot denna bakgrund bedömde regeringen att tillkännagivandet var tillgodosett avseende fördelningen av det regionala utvecklingsansvaret mellan staten och den regionala nivån (prop. 2017/18:206, bet. 2017/18:KU46, rskr. 2017/18:418).

Regeringen beslutade den 25 maj 2022 förordningen (2022:593) om vissa förvaltningsmyndigheters regionala indelning, som innehåller bestämmelser om en regional indelning i sex områden som gäller för de förvaltningsmyndigheter som regeringen bestämmer. Genom detta beslut

bedömer regeringen att riksdagens tillkännagivande om en helhetslösning för den regionala organisationen är slutbehandlat.

Arbete mot antisemitism

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om arbete mot antisemitism (bet. 2017/18:KU32 punkt 1, rskr. 2017/18:151). I propositionen anføres att det av tillkännagivandet följer att regeringen ska fortsätta med insatser som görs för att sprida kunskap om antisemitism och de särskilda föreställningar som är antisemitismens näring. Regeringen ska också kontinuerligt arbeta för att sprida kunskap om förföljelsen av judar genom historien och fram till våra dagar, och arbetet ska bedrivas på ett sätt som gör att kunskapen når fram till alla delar av den svenska befolkningen. Därutöver ska regeringen utvärdera satsningar på att öka säkerheten vid synagogor och andra judiska institutioner samt judiska evenemang och mötesplatser. Säkerhetsläget ska kontinuerligt följas upp. Regeringen ska även lägga upp arbetet mot antisemitism och för judisk säkerhet i kontinuerlig dialog med det judiska civilsamhället och dess olika företrädare. Dialogen ska föras på ett sätt som fångar upp olika aspekter och tar hänsyn till att situationen vad gäller antisemitism och hotbilder varierar i olika delar av samhället (bet. 2017/18:KU32 s. 9).

I propositionen anføres att regeringen efter riksdagens tillkännagivande har genomfört flera åtgärder mot antisemitism bl.a. genom satsningar på utbildning, forskning, säkerhet, rättsväsendet och stärkt lagstiftning. Statens historiska museer har tillförts medel för att inrätta ett nytt museum om Förintelsen och den 16 december 2021 gav regeringen Statens skolverk och Forum för levande historia i uppdrag att tillsammans utveckla ett verktyg för systematiskt arbete med demokratistärkande insatser i syfte att motverka antisemitism och andra former av rasism i bl.a. skolväsendet och inom folkbildningen.

Forum för levande historia har även genomfört utbildningsinsatser riktade till offentliganställda i andra verksamheter än skolan samt genomfört en särskild satsning för lärare inom Statens institutionsstyrelses (Sis) skolor.

I oktober 2021 gav regeringen en parlamentariskt sammansatt kommitté i uppdrag att ta ställning till om det bör införas ett särskilt straffansvar för offentligt urskuldande, förnekande eller flagrant förringande av Förintelsen och vissa andra brott (dir. 2021:87). Uppdraget ska redovisas senast den 20 april 2023.

Regeringen beslutade den 30 juni 2022 vidare om ett särskilt åtgärdsprogram för arbetet mot antisemitism. Åtgärdsprogrammet har tagits fram med utgångspunkt i den nationella planen mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott och i dialog med civilsamhället.

Vidare tillsatte regeringen den 16 juni 2022 en utredning som ska lämna förslag till en nationell strategi för stärkande av judiskt liv i Sverige (dir. 2022:78). Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2023.

För att stärka säkerheten vid synagogor och andra judiska institutioner samt judiska evenemang och mötesplatser har statsbidraget för säkerhetskänsliga åtgärder till trossamfund och organisationer inom det civila samhället tillförts ytterligare medel till följd av riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2022. Frågor om antisemitism och judisk säkerhet har tagits upp i samband med de regelbundna samråd som genomförs med judiska organisationer efter inbjudan från regeringen. Regeringen gav den 1 september 2022 Statskontoret i uppdrag att göra en översyn av statsbidrag för säkerhetskänsliga åtgärder till organisationer inom det civila samhället. Uppdraget ska redovisas senast den 26 maj 2023.

Regeringen avser att fortsätta arbetet mot antisemitism men anser mot bakgrund av genomförda åtgärder att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Valhemligheten för synskadades personröster

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anfört om valhemligheten för synskadades personröster (bet. 2015/16:KU14 punkt 4, rskr. 2015/16:205). I tillkännagivandet framhölls att personer med synnedsättning inte kunde rösta i vallokalerna utan hjälp och att de tvingades röja sin valhemlighet när de skulle personrösta. Utskottet anförde att detta förhållande borde ändras så att personer med synnedsättning kan personrösta utan att tvingas röja valhemligheten för någon (bet. 2015/16:KU14 s. 15).

Regeringen beslutade i mars 2020 att tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté för att utreda vissa delar av valsystemet (dir. 2020:30 och dir. 2021:75). I kommitténs uppdrag ingick att överväga och lämna förslag till åtgärder som kan bidra till att personer med synnedsättning ska kunna personrösta utan att tvingas röja valhemligheten för någon. Inom ramen för sitt uppdrag genomförde kommittén ett idé- och prototyparbete avseende hjälpmedel som kan användas vid all röstmottagning. Kommittén har föreslagit att prototyperna vidareutvecklas.

Regeringen beslutade den 19 maj 2022 att ge Valmyndigheten i uppdrag att i samarbete med Research Institutes of Sweden AB (Rise) vidareutveckla och färdigställa en eller flera prototyper av hjälpmedel som kan användas av personer med synnedsättning på ett röstmottagningsställe för att hitta och ta rätt valsedel vid valsedelsställ och för att kunna lämna en parti- och personröst utan att behöva begära hjälp (Ju2022/00209).

I propositionen anføres att tillkännagivandet inte är slutbehandlat.

Tidigare behandling

I sitt budgetbetänkande hösten 2020 noterade utskottet att regeringen i budgetpropositionen anförde att utgångspunkten för utvecklingsarbetet har varit budgetlagens krav på regeringen att i budgetpropositionen redovisa resultat i förhållande till de mål som beslutats av riksdagen och att redovisningen ska vara anpassad till de olika utgiftsområdena (bet. 2020/21:KU1 s. 15 f.). Vidare noterade utskottet att det i propositionen

anfördes att arbetet hade resulterat i förtydligade riktlinjer för utformningen av resultattexter. Resultatredovisningen bör enligt riktlinjerna visa de mest centrala resultaten inom respektive område och disponeras efter de centrala resultatindikatorerna och bedömningsgrunderna. Utskottet välkomnade det utvecklingsarbete som hade gjorts. Det var enligt utskottet positivt att resultatredovisningen utgick från de mest centrala resultaten och disponerades efter de centrala resultatindikatorerna och bedömningsgrunderna. Liksom tidigare såg utskottet positivt på att regeringen redovisar resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för målen och ansåg att samma indikatorer och bedömningsgrunder i så stor utsträckning som möjligt bör användas under längre tid för att det ska bli lättare att följa utvecklingen inom olika områden. I sammanhanget noterade utskottet att regeringen i propositionen anförde bl.a. att resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder bör väljas med hänsyn till kontinuitet över tid. Resultatredovisningen var enligt utskottet ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som uppnåtts ska ha en klar och tydlig struktur eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. Utskottet konstaterade att regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2021 hade en klar och tydlig struktur.

Hösten 2021 konstaterade utskottet att det sedan flera år pågick en dialog mellan riksdagen och regeringen om utvecklingen av den ekonomiska styrningen (bet. 2021/22:KU1 s. 15 f.). Utskottet ansåg att det var viktigt att arbetet med den ekonomiska styrningen och regeringens resultatredovisning fortsatte att utvecklas. Av budgetpropositionen framgick att Regeringskansliets interna riktlinjer för utformningen av regeringens resultatredovisning arbetades om inför budgetpropositionen för 2021. Utvecklingsarbetet hade fortsatt i Regeringskansliet för att resultatredovisningarna skulle utformas i enlighet med riktlinjerna. Från och med budgetpropositionen för 2022 bytte avsnittet Analys och slutsatser namn till Regeringens bedömning av måluppfyllelsen. Syftet med förändringen var att rubriken tydligare skulle återspegla det avsedda innehållet i avsnittet.

Utskottet välkomnade detta utvecklingsarbete och ansåg att regeringens resultatredovisning hade blivit tydligare. Den nya rubriken Regeringens bedömning av måluppfyllelsen återspeglade på ett tydligare sätt vad avsnittet innehöll. Liksom tidigare såg utskottet positivt på att regeringen redovisade resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för målen. Det skulle vara bra om samma indikatorer i så stor utsträckning som möjligt används under en längre tid så att det blir lättare att följa utvecklingen inom olika områden.

Utskottets ställningstagande

Regeringens resultatredovisning

Utskottet noterar att det som en följd av snäva tidsramar inte har varit möjligt för regeringen att ge resultatredovisningen ett fullödigt innehåll. Utskottet utgår från att nästa års budgetproposition kommer att innehålla en sedvanlig resultatredovisning i enlighet med budgetlagens krav.

Redovisningen av tillkännagivanden

Mot bakgrund av vad regeringen anför beträffande tillkännagivandet om en helhetslösning för den regionala organisationen delar utskottet regeringens bedömning att tillkännagivandet är slutbehandlat.

När det gäller tillkännagivandet om arbete mot antisemitism noterar utskottet att regeringen genomfört flera åtgärder mot antisemitism bl.a. genom satsningar på utbildning, forskning, säkerhet, rättsväsendet och stärkt lagstiftning. Regeringen anför i propositionen att den avser att fortsätta arbetet mot antisemitism men anser mot bakgrund av genomförda åtgärder att tillkännagivandet är slutbehandlat. Utskottet anser också att tillkännagivandet kan anses vara slutbehandlat. Samtidigt vill utskottet framhålla vikten av att regeringen fortsätter arbetet mot antisemitism. Utskottet noterar att förutsättningarna för högkomstresor till Förintelsens minnesplatser har stärkts över tid och utgår från att denna verksamhet får fortsatt stöd.

Utskottet anser liksom regeringen att tillkännagivandet om valhemligheten för synskadades personröster inte är slutbehandlat.

Statens budget inom utgiftsområde 1

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag samt lämnar de bemyndiganden som regeringen, riksdagsstyrelsen och Riksrevisionen begärt. Dessutom godkänner riksdagen en investeringsplan för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* samt godkänner att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2023 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet. Motionärernas alternativa förslag till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 1 avslås liksom övriga motionsförslag.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Propositionen

Statschefen

Anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* får användas för att täcka utgifter för statschefens officiella funktioner inklusive utgifter för kungafamiljen samt för Kungliga hovstatens och Kungliga slottsstatens förvaltningsutgifter.

I propositionen anförs att verksamheten vid Hovstaten och Slottsstaten även 2021 påverkades påtagligt av spridningen av covid-19. Hovstaten fortsatte att i stor utsträckning genomföra planerade programpunkter digitalt. Till följd av ett ökat antal programpunkter blev kostnaderna 2021 något högre än 2020. Kostnaderna beräknas öka framöver till följd av att senarelagda aktiviteter kan genomföras och verksamheten i övrigt kan återgå till normala förhållanden.

Den visningsverksamhet som Slottsstaten bedriver hölls endast delvis öppen under 2021, vilket medförde ett fortsatt betydande intäktsbortfall. Fram t.o.m. 2019 växte visningsverksamheten och de intäkter den genererade översteg då, tillsammans med övriga intäkter från avgifter och ersättningar, intäkterna från anslag. De besparingsåtgärder som har vidtagits vid Slottsstaten har inte kunnat kompensera för intäktsminskningen. I stället har det varit nödvändigt med tillfälliga statliga stödåtgärder för att mildra de ekonomiska konsekvenserna.

Regeringen bedömer att säkerheten vid de kungliga slotten behöver stärkas. Vidare behöver medel tillföras för att möjliggöra aktiviteter med anledning av att det har gått 500 år sedan Gustav Vasa blev kung och 50 år sedan kung Carl XVI Gustaf blev statschef. Anslaget bör därför ökas med 17 200 000 kronor 2023.

Regeringen föreslår att 167 903 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten*.

Riksdagsförvaltningen

Riksdagens ledamöter och partier m.m.

Anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* får användas för kostnader för

- ersättningar som riksdagens ledamöter enligt lag har rätt till inom ramen för sitt ledamotsuppdrag
- stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen
- talmannens verksamhet, resor och representation
- utskottens utgående besök samt utrikes och inrikes resor och utfrågningar
- internationellt och interparlamentariskt samarbete samt bidrag till interparlamentariskt samarbete
- bidrag till föreningar i riksdagen
- bidrag till Stiftelsen Sveriges nationaldag
- språkutbildning till riksdagens ledamöter
- klimatkompensation.

Av propositionen framgår att riksdagsstyrelsen sammanfattningsvis anser att Riksdagsförvaltningen genomfört sina uppdrag med ett tillfredsställande resultat. Även under 2021 påverkade coronapandemin förutsättningarna för kammar- och utskottsarbetet, vilket ställde särskilda krav på Riksdagsförvaltningens stöd till riksdagen och dess ledamöter. Förvaltningen har gett stöd till det dagliga parlamentariska arbetet samtidigt som utvecklingsarbetet i stora delar genomförts som planerat. Ett exempel på en satsning som genomförts är den digitala inlämningstjänsten för interpellationer och skriftliga frågor som lanserades i slutet av året.

Vidare anføres bl.a. att kostnaderna för Riksdagsförvaltningen normalt ökar under ett valår och året därefter. För 2023 beräknas anslagssparandet täcka kostnaderna.

Schablonbeloppet för stödet till politiska sekreterare räknas upp med ca 1,8 procent från nuvarande 67 100 kronor till 68 300 kronor fr.o.m. den 1 januari 2023. Anslaget behöver ökas för detta med 5 026 000 kronor fr.o.m. 2023.

Vidare anføres att riksdagen under Sveriges EU-ordförandeskap förväntas skapa arenor där parlamentariker från EU:s medlemsstater, Europaparlamentet, kandidatländer m.fl. träffas för diskussioner i aktuella frågor av gemensamt europeiskt och parlamentariskt intresse. EU-ordförandeskapet innebär att riksdagen våren 2023 kommer att stå värd för åtta konferenser. För genomförandet av konferenserna bör anslaget ökas med 14 675 000 kronor 2023.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 1 004 077 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.*

Riksdagens förvaltningsanslag

Anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* får användas för Riksdagsförvaltningens förvaltningsutgifter, bidrag till föreningar i riksdagen och resebidrag till skolor. Anslaget får också användas för kostnader för stipendier till skolungdomar och kostnader för nämnder och riksdagsorgan enligt lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

I propositionen anförs att Riksdagsförvaltningen har ett ökat antal it-miljöer i drift. Högre komplexitet inom de olika it-miljöerna gör att arbetsbelastningen inom it-drift ökar. Det finns därför ett behov av resursförstärkning inom it-avdelningen för drift och underhåll. Vidare anförs att Riksdagsförvaltningen bygger en integrerad webbplats med en ny teknisk plattform. En resursförstärkning behövs för att skapa förutsättningar för att kunna förvalta den nya externa webben. Anslaget bör därför ökas med 8 220 000 kronor för 2023.

Det anförs också att utöver den ökning av anslaget för kostnader för EU-ordförandeskapet som riksdagen tidigare beslutat om behöver anslaget för dessa kostnader ökas med ytterligare 2 180 000 kronor 2023.

På grund av ökade hyresrelaterade kostnader bör anslaget ökas med 3 160 000 kronor fr.o.m. 2023.

Det fortsatta utvecklingsarbetet som Riksdagsförvaltningen behöver genomföra inom säkerhets-, bevaknings- och beredskapsområdet medför ökade kostnader för att bl.a. övervaka it-miljöer samt för att granska att verksamheten bedrivs enligt lagen om säkerhetsskydd i riksdagen och dess myndigheter. Därtill krävs resursförstärkning för att minska sårbarheter i kritiska it-stöd, genomföra säkerhetsprovningar vid rekrytering och höja skyddsvaksorganisationens förmåga att verka i kris, krigsfara och krig. Mot bakgrund av detta föreslås att anslaget ökas med 5 720 000 kronor 2023.

För 2023 har det för firandet av Riksdagen under 500 år tillkommit kostnader bl.a. för en utställning i Riksdagshuset med bäring på firandet och jubileumsboken Riksdagen under 500 år. Utöver den ökning av anslaget för firandet som riksdagen tidigare har beslutat om bör anslaget ökas med ytterligare 1 300 000 kronor 2023.

För tjänstemannastöd för deltagande i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europas parlamentariska församling (OSSE-PF) bör anslaget ökas med 630 000 kronor 2023.

Ett antal riksdagsfrågor som kan bedömas lämpliga att utreda närmare efter valet i september 2022 har identifierats. Ett sådant uppdrag genomförs i så fall i form av en riksdagsutredning som beräknas pågå under 2023 och 2024 och kostnaden beräknas utifrån behovet av en ordförande och två sekreterare. Anslaget bör mot bakgrund av detta ökas med 2 900 000 kronor 2023.

Regeringen har föreslagit att finansutskottets granskning av Riksbanken ska stärkas och omfatta hela Riksbankens verksamhet (prop. 2021/22:41). Regeringen anser att finansutskottet bör ges utökade resurser för sitt granskningsuppdrag och hänvisar till att Riksbankskommittén bedömt att utskottets resurser bör ökas med 5 miljoner kronor årligen fr.o.m. 2023.

Finansutskottet har yttrat sig till konstitutionsutskottet över propositionen och anför att utskottet delar regeringens uppfattning att det krävs utökade resurser för att finansutskottet ska kunna förstärka granskningen av Riksbankens verksamhet i enlighet med förslagen i propositionen. När det gäller hur stort det årliga resurstillskottet bör vara har finansutskottet ingen annan uppfattning än den bedömning som gjordes av Riksbankskommittén (yttr. 2021/22:FiU2y). Anslaget bör för detta ändamål ökas med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

Vidare anføres i propositionen att antalet ärenden i den parlamentariska processen har ökat kraftigt. Den ökade aktiviteten samt nödvändigt utvecklingsarbete har inneburit en påtagligt ökad arbetsinsats under en längre tid. Det behövs en förstärkning med en kammarsekreterare bl.a. för att säkra stabiliteten och uthålligheten. Inom utskottsavdelningen har ökningen av antalet riksdagsärenden varit extra stor på justitie- och socialutskottets kanslier. För att minska nyckelpersonsberoende och säkra stabiliteten vid justitie- och socialutskottets kanslier behövs en förstärkning av respektive kanslis grundbemanning med en föredraganderesurs vardera. Medel behövs även för att finansiera en resursförstärkning inom området tv-produktion. Mot bakgrund av detta bör anslaget ökas med 4 000 000 kronor 2023.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 996 390 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag*.

Vidare anføres i propositionen att för 2023 beräknas investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet uppgå till ca 50 000 000 kronor. Projektet En sammanhållen extern webbplats pågår, där en integrerad webbplats med en ny teknisk plattform tas fram, och den beräknade totala investeringsbudgeten är ca 21 000 000 kronor. De investeringar som är planerade för 2023 ryms inte inom nuvarande låneram. Därför föreslår riksdagsstyrelsen en ökning av låneramen för 2023 med 10 000 000 kronor till 140 000 000 kronor.

Riksdagens fastighetsanslag

Anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* får användas för kostnader för särskilt beslutat underhåll i Riksdagsförvaltningens egna fastigheter och bostadsrätter. Det får också användas för kostnader för renoverings- och underhållsåtgärder, evakueringslokaler i samband med renoveringsarbeten, markskötsel och utemiljö, konst, fast inredning samt kostnader för it-system kopplade till denna verksamhet. Anslaget får även användas för att täcka kostnader för räntor och avskrivningar för ovanstående. Anslaget får också användas för kostnader för förvärv av mark för framtida byggnation av en extern godsmottagning samt för kostnader för fastighetsförvärv i samband med Framtidens riksdagshus (programmet för renoveringen och utvecklingen av riksdagens byggnader).

I propositionen anføres att Riksdagsförvaltningen har tagit fram en övergripande långsiktig planering för att förvalta och utveckla fastigheterna som kallas Framtidens riksdagshus. Detta övergripande och strategiska

program innehåller planeringen för kommande ombyggnader, underhåll och utveckling av riksdagens fastigheter. Varje fastighet har dessutom en fastställd underhållsplan som uppdateras löpande. Först ut var renoveringen av ledamotshuset, som fick en godkänd slutbesiktning den 29 april 2022. Näst på tur att renoveras är Cephelus.

Av Framtidens riksdagshus framgår att riksdagens fastigheter inte täcker behovet av lokaler. Som aviserades i propositionen Vårändringsbudget för 2022 planeras ett förvärv av fastigheten Cephelus 11 under 2022 (prop. 2021/22:99, avsnitt 9.1). Som ett led i att säkra lokalbehovet kan det bli aktuellt med fastighetsförvärv framöver. Det finns ett stort underhållsbehov i fastighetsbeståndet och omfattande renoveringsarbeten beräknas pågå in på 2030-talet. Detta påverkar resursbehovet, kostnaderna för avskrivningar och räntor och medför behov av en högre låneram. Som en följd av renoveringarna kommer även kostnaderna för evakueringslokaler att vara höga.

Som aviserades i budgetpropositionen för 2022 kommer kostnaden för avskrivningar i samband med färdigställandet av projekt ledamotshuset att öka ytterligare (prop. 2021/22:1 utg.omr. 1 avsnitt 4.4.3). Beräkningen visar nu, efter att slutsumman för projektet och avskrivningstiden för byggnadens olika komponenter i stort är känd, att avskrivningskostnaden kommer att öka med ca 20 000 000 kronor fr.o.m. 2023. Ovanstående tillsammans med ökade avskrivningskostnader relaterade till andra investeringar inom underhåll och renoveringsplanen innebär att anslaget bör ökas med 25 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

Kostnader i samband med ombyggnationen av kvarteret Cephelus ökar under 2023. Även kostnader för evakueringslokaler i samband med projektet, planerat underhåll och kostnader relaterade till fastighetslånet kommer att öka fr.o.m. 2023. Nuvarande beräkningar visar att nivån på anslaget behöver förstärkas. Riksdagsstyrelsen återkommer eventuellt till riksdagen med ett förslag. Mot bakgrund av ovanstående bör anslaget ökas med 65 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 210 000 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag*.

Vidare föreslår riksdagsstyrelsen att investeringsplanen för 2023–2025 för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* godkänns som riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar. I tabellen nedan finns investeringsplanen.

De investeringar som är planerade 2023 inryms inom den nuvarande låneramen. Därför föreslås ingen förändring av låneramen för 2023. Då renoveringarna av riksdagens fastigheter kommer att pågå under flera år kommer låneramen att behöva utökas framöver. Riksdagsstyrelsen föreslår att Riksdagsförvaltningen bemyndigas att för 2023 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 2 200 000 000 kronor.

Investeringsplan för Riksdagsförvaltningen*Miljoner kronor*

	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Summa 2023– 2025
Anskaffning och utveckling av nya investeringar			116			
Förvärv av Cephalus 11			116			
<i>Varav investeringar i anläggningstillgångar</i>			<i>116</i>			
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>			<i>116</i>			
Finansiering av anskaffning och utveckling			116			
Anslaget 2:3 <i>Riksdagens fastighetsanslag</i>			116			
Vidmakthållande av befintliga investeringar	426	347	226	470	470	1 166
Underhåll och renoveringsplan	41	43	83	60	60	203
Projekt ledamotshuset	369	250				
Projekt Cephalus	11	49	133	400	400	933
Fogar och fasader i riksbyggnaderna	5	5	10	10	10	30
<i>Varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>426</i>	<i>347</i>	<i>226</i>	<i>470</i>	<i>470</i>	<i>1 166</i>
<i>– byggnader, mark och annan fast egendom</i>	<i>426</i>	<i>347</i>	<i>226</i>	<i>470</i>	<i>470</i>	<i>1 166</i>
Finansiering av vidmakthållande	426	347	226	470	470	1 166
Anslag 2:3 <i>Riksdagens fastighetsanslag</i>	13	5	10	10	10	30
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	413	342	216	460	460	1 136
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	426	463	226	470	470	1 166
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	426	463	226	470	470	1 166

Källa: Prop. 2022/23:1 utg.omr. 1 tabell 4.8.

Riksdagens ombudsmän (JO)

Anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* får användas för Riksdagens ombudsmäns (JO) förvaltningsutgifter och anskaffning av anläggningstillgångar.

Av propositionen framgår att JO har en i huvudsak mycket god måloppfyllelse när det gäller de övergripande målen för verksamheten. Under 2021 har myndigheten nått vissa verksamhetsmål, såsom minskade balanser och handläggningstider för ärenden som skrivs av. Andra verksamhetsmål,

bl.a. handläggningstider för fullt utredda ärenden och handläggningstider för inspektionsärenden, har inte nåtts.

I propositionen anförs att JO vid utgången av 2021 hade ett anslagssparande på närmare 18 500 000 kronor. JO har beslutat om indragning av det anslagssparande som överstiger 6 000 000 kronor.

Vidare anförs att flera av JO:s övergripande mål förutsätter att myndigheten har god kapacitet i fråga om extern kommunikation. JO beslutade under 2021 att anställa en kommunikatör. JO har även gjort bedömningen att intern HR-kompetens är nödvändig och har anställt en HR-strateg. Anslaget bör med hänsyn till dessa nya tjänster förstärkas med ytterligare 2 500 000 kronor fr.o.m. 2023.

Riksdagens ombudsmän (JO) föreslår att 127 126 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)*.

Enligt 4 kap. lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter ska anläggningstillgångar som huvudregel finansieras med lån i Riksgäldskontoret om inte riksdagen beslutar att finansiering ska ordnas på annat sätt. JO har hittills fått använda anslagsmedel för att finansiera sina anläggningstillgångar. JO bedömer att denna ordning bör gälla även under 2023.

Riksdagens ombudsmän (JO) föreslår att myndigheten för 2023 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet.

Riksrevisionen

Anslaget 2:5 *Riksrevisionen* får användas för Riksrevisionens förvaltningsutgifter utom för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete som finansieras inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

I propositionen anförs att Riksrevisionen under 2021 slutförde granskningen av myndigheternas årsredovisningar för räkenskapsåret 2020 i tid. Totalt lämnades 226 revisionsberättelser för myndigheter och andra organisationer som ingår i Riksrevisionens mandat, samtliga i tid. För räkenskapsåret 2020 fick 12 myndigheter eller organisationer en modifierad revisionsberättelse. Det vanligaste skälet till en modifierad revisionsberättelse är att myndigheter har använt anslag i strid med anslagsvillkor eller överskrider sina bemyndiganderamar.

Under 2021 publicerades 31 effektivitetsrevisionsrapporter, väl fördelade över riksdagens utskott. Förhållandevis många granskningar genomfördes 2021 inom finansutskottets, justitieutskottets och utbildningsutskottets områden.

Konstitutionsutskottet har uppdragit åt en extern revisionsbyrå att utföra revision av Riksrevisionen. Revisionsbyrån har i sin revisionsberättelse bedömt att Riksrevisionens årsredovisning är i allt väsentligt rättvisande.

Riksrevisionen bedömer att anslaget endast bör påverkas av pris- och löneomräkning.

Riksrevisionen föreslår att 359 118 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 2:5 *Riksrevisionen*.

Vidare anförs i propositionen att investeringsbehovet är oförändrat och att en låneram inför 2023 på 20 000 000 kronor bedöms som tillräcklig.

Riksrevisionen föreslår att myndigheten bemyndigas att för 2023 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 20 000 000 kronor.

Sametinget

Anslaget 3:1 *Sametinget* får användas för Sametingets och Nationellt informationscentrums förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till samefonden.

I propositionen anförs att nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget minskas med 2 500 000 kronor för omfördelning till länsstyrelserna i de nordliga länen till följd av införande av en konsultationsordning.

Regeringen föreslår att 59 676 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 3:1 *Sametinget*.

Regeringskansliet

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* får användas för Regeringskansliets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.)

I propositionen anförs att anslaget bör ökas med 500 000 000 kronor fr.o.m. 2023 mot bakgrund av bl.a. det förändrade säkerhetspolitiska läget och Sveriges ansökan om medlemskap i Nato.

Vidare anförs att det behövs en tillfällig utökning av statsflygets verksamhet med anledning av Sveriges ordförandeskap i Europeiska unionens råd under det första halvåret 2023. För att finansiera ökningen av anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap föreslås att anslaget minskas med 20 000 000 kronor under 2023.

Regeringen föreslår att 9 584 123 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.*

Länsstyrelserna

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* får användas för de 21 länsstyrelsernas förvaltningsutgifter samt för ersättningar till regioner och Gotlands kommun för de uppgifter som dessa övertagit från länsstyrelserna. Anslaget får även användas för regeringens behov av vissa mindre utvecklingsinsatser och visst

uropeiskt samarbete. Anslaget får också användas för utgifter för den svenska offentliga medfinansieringen av tekniskt stöd i vissa av de territoriella programmen samt delfinansiering av förvaltningsorganisationen för Laponiatjuottjudus (föreningen som förvaltar Laponia).

Regeringen bedömer att länsstyrelserna 2021 arbetade sektorsövergripande och att de utifrån sitt statliga helhetsperspektiv bidrog till att inom sina ansvarsområden samordna samhällsintressen och statliga myndigheters insatser i syfte att nå nationella mål. Arbetet bedöms ha bidragit till samverkan kring aktuella utmaningar inom länen. Regionala förutsättningar har vägts in såväl i de samordnande uppgifterna och främjandet av länets utveckling som i tillsynsarbetet.

För att finansiera länsstyrelsernas administration av stöd för innovativa och hållbara samhällsbyggnadsprojekt i Västerbottens och Norrbottens län föreslår regeringen att anslaget ökas med 300 000 kronor 2023.

Regeringen har beslutat om en ny struktur för samhällets krisberedskap och civilt försvar. Den nya strukturen medför ytterligare uppgifter för länsstyrelserna. Anslaget bör därför ökas med 132 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

För att förstärka länsstyrelsernas stöd till kommunernas arbete med civilt försvar bör anslaget ökas med 60 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 7 000 000 kronor för 2023 för att genomföra investeringar i länsstyrelsernas digitala infrastruktur och vidmakthålla förmågor inom krisberedskap och civilt försvar.

Länsstyrelserna i de nordliga länen har fått en ökad ärendehantering med anledning av införandet av en konsultationsordning i frågor som rör det samiska folket. Anslaget bör därför ökas med 2 500 000 kronor 2023.

I budgetpropositionen för 2022 avsattes medel för åren 2023–2027 för åtgärder inom den gemensamma jordbrukspolitikens (GJP) andra pelare och för åtgärder i nationellt genomförande som kompletterar GJP (prop. 2021/22:1 utg.omr. 23 avsnitt 2.9.17). Åtgärder för att begränsa massförekomst av översvämningsmyggor tillhör den senare kategorin. I denna proposition fördelas avsatta medel på berörda anslag. Fördelningen innebär att anslaget ökas med 3 000 000 kronor för 2023.

Länsstyrelserna har sedan tidigare fått i uppdrag att stödja den regionala och lokala prioriteringsförmågan inom ramen för kommunernas kontinuitetsplanering för dricksvattenproduktion och avloppsrening avseende kemikalier. För att öka kunskapen, förebygga störningar och minska sårbarheten gällande tillgång till vattenreningskemikalier bör anslaget ökas med 11 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

Anslaget bör även ökas med 21 000 000 kronor 2023 till följd av genomförandet av EU:s omarbetade dricksvattendirektiv.

Länsstyrelserna bör vidare tillföras medel för att bereda ärenden om havsbaserad vindkraft enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon. Anslaget bör därför ökas med 15 000 000 kronor för 2023.

Regeringen föreslår att 3 760 438 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.*

Allmänna val och demokrati

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* får användas för utgifter för val, åtgärder för att främja, förankra och försvara demokratin samt åtgärder för främjande av de mänskliga rättigheterna på nationell nivå. Anslaget får även användas för administrationskostnader som är en förutsättning för genomförandet av insatser på området.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 16 500 000 kronor 2023 för kostnader för förberedelser inför Europaparlamentsvalet 2024. Vidare föreslås att anslaget ökas med 14 800 000 kronor 2023 för att finansiera fortsatt utveckling av det nya valdatasystemet.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget minskas med 586 600 000 kronor fr.o.m. 2023 till följd av att tillfälliga medel för bl.a. genomförande av allmänna val 2022 löper ut.

Regeringen föreslår att 149 840 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati*.

Justitiekanslern

Anslaget 6:2 *Justitiekanslern* får användas för Justitiekanslerns förvaltningsutgifter.

För att stärka Justitiekanslerns kapacitet att möta det ökade ärendeinflödet och säkerställa att Justitiekanslern kan utföra sitt uppdrag med bibehållen kvalitet föreslår regeringen att anslaget ökas med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2023.

Justitiekanslern har i uppdrag att bevaka statens rätt med anledning av en underrättelse om tvist i enlighet med Sveriges bilaterala investeringsskyddsavtal med Kina. För att finansiera kostnader i samband med uppdraget bör anslaget ökas med 23 000 000 kronor för 2023.

Regeringen föreslår att 80 863 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 6:2 *Justitiekanslern* för 2023.

Integritetsskyddsmyndigheten

Anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* får användas för Integritetsskyddsmyndighetens förvaltningsutgifter.

För att stärka Integritetsskyddsmyndighetens förutsättningar att värna skyddet av grundläggande fri- och rättigheter i samband med behandling av personuppgifter samt för att säkerställa genomförandet av myndighetens uppgifter att besluta om tillstånd för, och utöva tillsyn över, kamerabevakning bör anslaget ökas med 42 800 000 kronor för 2023.

Regeringen föreslår att 172 794 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 6:3 *Integrationsskyddsmyndigheten*.

Valmyndigheten

Anslaget 6:4 *Valmyndigheten* får användas för utgifter för Valmyndighetens verksamhet.

I propositionen anförs att nu föreslagna och tidigare aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget föreslås öka med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2023 för att möjliggöra för Valmyndigheten att stärka sin bemanning. Vidare bör anslaget ökas med 23 000 000 kronor fr.o.m. 2023 för Valmyndighetens kostnader för valdatasystemet.

Regeringen föreslår att 60 164 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 6:4 *Valmyndigheten*.

Stöd till politiska partier

Anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* får användas för utgifter för stöd till politiska partier. Enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier lämnas stöd till politiskt parti som deltagit i val till riksdagen dels som ett partistöd, dels som ett kanslistöd för ett år i taget räknat fr.o.m. den 15 oktober. Partistödet lämnas som ett mandatbidrag.

Regeringen föreslår att 169 200 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier*.

När Riksdagsförvaltningen beslutar om bidrag till politiska partier medför det utgifter året efter budgetåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 169 200 000 kronor 2024.

Institutet för mänskliga rättigheter

Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* får användas för myndighetens förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att 50 518 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter*.

Åtgärder för nationella minoriteter

Anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* får användas för utgifter för åtgärder för de nationella minoriteterna enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen), språklagen (2009:600) samt Sveriges internationella åtaganden inom området. Anslaget får även användas för Länsstyrelsen i Stockholms läns och Sametingets utgifter för det nationella samordningsansvaret för minoritetspolitiken samt för uppföljning enligt minoritetslagen. Därutöver får anslaget användas för utgifter för statsbidrag till kommuner och regioner inom förvaltningsområdena för finska, meänkieli och samiska samt för utgifter för statsbidrag för verksamhet som främjar regeringens minoritetspolitik.

Regeringen föreslår att 207 771 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter*.

Åtgärder för den nationella minoriteten romer

Anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* får användas för utgifter för utvecklingsarbete och samordning för att främja den nationella minoriteten romers rättigheter och livsvillkor. Anslaget får även användas för utgifter för utbildnings- och arbetsmarknadsåtgärder för den nationella minoriteten romer samt för utgifter för statsbidrag för att främja romsk inkludering.

Regeringen föreslår att 20 000 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer*.

Mediestöd

Anslaget 8:1 *Mediestöd* får användas för utgifter för statsbidrag till presstödet och mediestödet.

I propositionen anförs bl.a. att tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget minskas med 45 000 000 kronor för 2023 till följd av att tidigare tillskott av medel till mediestödet upphör.

Regeringen föreslår att 1 010 519 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 8:1 *Mediestöd*.

För att möjliggöra för mediestödsnämnden vid Myndigheten för press, radio och tv att fatta beslut om lokalt stöd för svagt bevakade områden till fleråriga insatser bör regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 8:1 *Mediestöd* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 150 000 000 kronor 2024–2026. Bemyndigandet bör få användas för såväl lokalt stöd som innovations- och utvecklingsstöd.

Myndigheten för press, radio och tv

Anslaget 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv* får användas för myndighetens förvaltningsutgifter.

I propositionen anförs att nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget ökas med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2023 för myndighetens kostnader för att förbereda och handlägga det nya mediestödet.

Regeringen föreslår att 48 174 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv*.

Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* får användas för förvaltningsutgifter för Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps). Det får även användas för utbildnings- och kommunikationsinsatser på EU-området. Anslaget får användas för att medfinansiera medel från EU. Vidare får anslaget användas för att främja

rekrytering av svenska medborgare till tjänster inom EU:s institutioner, byråer och organ.

I propositionen anförs att Sieps verksamhet håller hög kvalitet och att myndigheten har gjort viktiga insatser för att belysa politiska frågeställningar som är betydelsefulla för Sverige. Även under 2021 påverkade pandemin myndighetens arbete med en ökad digitalisering av verksamheten. Det är positivt att Sieps fortsätter att arbeta med att öka tillgänglighet till och spridning av myndighetens analyser, inte minst anpassat till digitala format som poddar och webinarier.

Vidare anförs i propositionen att Sieps står för en viktig del av den EU-relaterade kompetensförsörjningen inom den offentliga sektorn. Sieps breda utbud av utbildningar har på ett bra sätt fångat upp det kunskapsbehov som finns på statlig, regional och kommunal nivå. Sieps nya utbildningssatsningar inför EU-ordförandeskapet kommer att bidra till en höjd kunskapsnivå om EU. Det är positivt att omläggningen av utbildningsverksamheten till digitala format har inneburit en ökning av antalet deltagare i Sieps utbildningar.

När det gäller EU-information anförs i propositionen att de genomförda åtgärderna bedöms ha bidragit till att öka förutsättningarna för ökad kunskap om EU bland förtroendevalda och anställda inom kommuner och regioner samt journalister. Genom det arbete Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor bedriver har ungas kunskaper om EU stärkts. Universitets- och högskolerådets utbildning Skolambassadör för EU är betydelsefull för att höja kunskapen om EU i skolan. De utbildningssatsningar som erbjuds av Sieps för förtroendevalda och anställda inom kommuner och regioner samt myndighetsledningar bidrar till höjd kunskapsnivå om EU. Det är positivt att Sieps har verkat för att tillgängliggöra sina publikationer och seminarier i högre utsträckning för att nå ut till en bredare målgrupp.

I propositionen anförs också att Sverige är underrepresenterat i EU:s institutioner särskilt på lägre nivåer och att det är en prioritering för regeringen att öka nyrekryteringen av svenska medborgare. Regeringen avser att fortsätta arbetet för att fler svenskar ska söka till och bli anställda i EU:s institutioner. Unga som är intresserade av att praktisera eller arbeta inom EU:s institutioner är en viktig målgrupp för ytterligare informationsinsatser.

Regeringen föreslår att 31 310 000 kronor anvisas för 2023 för anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* för 2023.

Motionerna

Socialdemokraterna

I kommittémotion 2022/23:2166 av Ida Karkiainen m.fl. (S) föreslås att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 400 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag (yrkande 1). Motionärerna anför att den ökning regeringen föreslår är anmärkningsvärd även om en ökning av anslaget kan behövas. Motionärerna anser att riksdagen bör tillkännage för regeringen att ökningen av anslaget bör vara mer välvägd (yrkande 4).

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med 15 000 000 kronor mer än vad regeringen föreslår (yrkande 1). Motionärerna anför att den tidigare regeringen bl.a. gav länsstyrelserna i uppdrag att utveckla metoder och samverkansformer för att främja en effektiv samrådsprocess enligt miljöbalken. Vidare fick länsstyrelserna ett uppdrag att redovisa förslag på insatser som kunde effektivisera myndigheternas prövningsverksamhet. För att påskynda för Sverige viktiga tillståndsproucer bör anslaget tillföras ytterligare medel. Vidare anför motionärerna att Sveriges 21 länsstyrelser är centrala för en effektiv statsförvaltning. De har många uppdrag inom ett stort antal politikområden och ska verka för att ett sjuttioal nationella mål får genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Dessutom ska länsstyrelserna arbeta med ett helhetsperspektiv för att främja länets utveckling och samverkan mellan kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra relevanta aktörer i länet. Därtill ansvarar länsstyrelserna för en rad tillståndsprövningar, inte minst inom områden som är viktiga för den gröna omställningen i hela landet. I motionen föreslås att riksdagen ska tillkännage för regeringen vad som anføres i motionen om behovet av ökade resurser till länsstyrelserna (yrkande 5).

Vänsterpartiet

I partimotion 2022/23:1489 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* minskas med 23 900 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att de avvisar regeringens satsning på 8 000 000 kronor med anledning av hovets jubileumsfirande 2023.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier* minskas med 135 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att riksdagsledamöternas arvoden bör sänkas som ett led i att skapa ett gott förtroende mellan folkvalda och det folk de representerar. Riksdagsledamöternas arvoden bör knytas till motsvarande ett prisbasbelopp per månad. Även alla extra arvodesersättningar bör avskaffas.

Motionärerna anser att anslaget 3:1 *Sametinget* sammantaget bör ökas med 49 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna föreslår en satsning på 30 000 000 kronor för att ge Sametinget mer resurser för att arbeta med språkfrågorna och bygga ut det samiska biblioteket. Vidare föreslår motionärerna att 1 000 000 kronor avsätts för en stipendieordning som ska ge samiska studenter möjlighet att ansöka om stipendier för språkstudier i samiska. Motionärerna föreslår också att anslaget ökas med 500 000 kronor för återförande av samiska föremål. Vidare föreslår motionärerna att anslaget ökas med 15 000 000 kronor för att inrätta en nationalscen för Sápmi. Motionärerna anför också att regeringen föreslår att anslaget minskas med 2 500 000 kronor för 2023 för omfördelning till länsstyrelserna i de nordliga länen till följd av införande av en konsultationsordning. Motionärerna föreslår en ökning av anslaget med 2 500 000 kronor för att kompensera Sametinget.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 500 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna avvisar regeringens satsning till följd av ett förändrat säkerhetspolitiskt läge och ansökan om Nato-medlemskap.

Motionärerna anser också att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med 100 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. I motionen anförs att länsstyrelsernas resurser för djurskyddsarbete bör stärkas.

Slutligen föreslår motionärerna att anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* bör ökas med sammantaget 30 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att det behövs ett långsiktigt statsbidrag för arbetet med romsk inkludering riktat till kommuner och myndigheter. För detta ändamål bör det avsättas 20 000 000 kronor. Vidare anser motionärerna att 10 000 000 kronor bör avsättas för att inrätta ett nationellt center för romska frågor.

Centerpartiet

I kommittémotion 2022/23:2205 av Malin Björk m.fl. (C) föreslås att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med 2 387 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna motsätter sig flytten av medel för konsultationsordningen från anslaget.

Vidare anser motionärerna att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* sammantaget bör minska med 26 243 000 kronor jämfört med regeringens förslag. För att återinrätta de s.k. vindkraftssamordnarna bör 2 000 000 kronor avsättas.

Motionärerna anser också att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* sammantaget bör minska med 5 381 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Anslaget bör minska med 2 500 000 kronor eftersom omfördelningen av medel till Sametinget inte bör genomföras. För att snabba på handläggningstiderna, inte minst för projekt som syftar till att bygga ut klimatsmart elproduktion, bör anslaget öka med 8 000 000 kronor.

Därutöver bör enligt motionärerna dessa anslag påverkas av en förändrad pris- och löneomräkning.

Anslagen 6:2 *Justitiekanslern*, 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten*, 6:4 *Valmyndigheten*, 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter*, 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv* och 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* bör till följd av den ändrade pris- och löneomräkningen minskas med 341 000 kronor, 361 000 kronor, 49 000 kronor, 155 000 kronor, 148 000 kronor respektive 228 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Miljöpartiet

I kommittémotion 2022/23:2173 av Jan Riise m.fl. (MP) föreslås att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med 24 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att Giron Sámi Teáhter bör få ett nationellt uppdrag.

Språksamarbetet Sámi Giellagáldu bör bli permanent. Vidare bör staten finansiera återförandet av kvarlevor och offergåvor.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* ökas med 15 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

För att bl.a. stärka genomförandet av klimat- och energiomställningen på lokal och regional nivå föreslår motionärerna att anslaget 4:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med 114 700 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Motionärerna föreslår även att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 47 900 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Slutligen föreslår motionärerna att anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Bland annat bör man ytterligare stärka förutsättningarna för oberoende, granskande journalistik och fortsätta bygga bort s.k. vita fläckar, områden med svag journalistisk bevakning.

Utrikesutskottets yttrande

Utskottet har berett utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2022/23:1 utgiftsområde 1 och de motioner som behandlas i detta betänkande i de delar som berör utrikesförvaltningen. Utrikesutskottet har den 6 december 2022 yttrat sig (yttr. 2022/23:UU2y), se bilaga 4.

Utrikesutskottet noterar att det i två motioner föreslås en ökning av anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* och i en motion föreslås en minskning av samma anslag. Utskottet har inga invändningar mot regeringens förslag till medelstilldelning för anslaget 4:1 och anser därmed att konstitutionsutskottet bör tillstyrka propositionen samt avstyrka motionerna 2022/23:1489 (V), 2022/23:2166 (S) och 2022/23:2173 (MP) i de delar som rör anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.*

Utskottets ställningstagande

I detta ställningstagande behandlar konstitutionsutskottet samtliga förslag som tas upp i förslagspunkten Statens budget inom utgiftsområde 1.

Finansutskottet har föreslagit att riksdagen ska ställa sig bakom den utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2023 som regeringen föreslagit (bet. 2022/23:FiU1). Regeringen har föreslagit att utgiftsramen ska bestämmas till 18 270 004 000 kronor (prop. 2022/23:1). Riksdagen väntas den 13 december 2022, efter att detta betänkande justerats, fatta beslut med anledning av finansutskottets förslag. Konstitutionsutskottets ställningstagande i detta betänkande till hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen bygger på förutsättningen att riksdagen fastställer ramen för utgiftsområde 1 i enlighet med finansutskottets förslag.

Som framgått av redogörelsen för budgetprocessen i riksdagen i inledningen av detta betänkande bygger konstitutionsutskottets behandling av anslagsfördelningen för 2023 på förutsättningen att den ram som riksdagen

fastställt inte får överskridas och att ställningstagandet till anslagen ska göras genom ett enda beslut.

Av utrikesutskottets yttrande framgår att utskottet inte har några invändningar mot regeringens förslag om anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.*

Konstitutionsutskottet ställer sig bakom regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag till anslag för 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Detta innebär att utskottet avstyrker de alternativa budgetförslag som förts fram i motionerna. Utskottet avstyrker även de yrkanden om tillkännagivanden i budgetmotionen från Socialdemokraterna som behandlas i detta betänkande.

Utskottet ställer sig bakom regeringens, riksdagsstyrelsens och Riksrevisionens förslag till bemyndiganden och riksdagsstyrelsens förslag till godkännande av en investeringsplan för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag*. Vidare tillstyrker utskottet Riksdagens ombudsmäns (JO) förslag om att myndigheten får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i verksamheten.

Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2021

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Redogörelsen

I redogörelse 2021/22:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2021 lämnas en redovisning av Riksdagsförvaltningens verksamhet under året.

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet och har till uppgift att stödja riksdagens arbete. Förvaltningen ska se till att kammaren, utskotten, EU-nämnden, övriga riksdagsorgan och ledamöterna får det stöd och den service de behöver. Riksdagsförvaltningen ska också informera allmänheten om riksdagens arbete och om EU-frågor samt handlägga ärenden som rör riksdagens internationella kontakter. Dessutom ansvarar förvaltningen för att vårda riksdagens byggnader och samlingar samt för myndighets- och förvaltningsuppgifter.

Riksdagsförvaltningens uppdrag är att skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete genom att

- svara för ett väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.
- svara för ett väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier
- främja kunskapen om riksdagen och dess arbete
- vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar

- vara en väl fungerande myndighet och arbetsgivare.

Dessa övergripande uppdrag motsvaras av fem uppdragsområden, A–E, som verksamheten bedrivs utifrån.

De fem uppdragsområdena är:

- kammare och utskott (A)
- ledamöter och partikanslier (B)
- kunskap om riksdagen (C)
- riksdagens byggnader och samlingar (D)
- myndighet och arbetsgivare (E).

I redogörelsen anføres att Riksdagsförvaltningens verksamhet ska bedrivas effektivt och enligt gällande rätt. Den ska också vara kostnadseffektiv. Förvaltningen arbetar systematiskt med planering och uppföljning för att säkerställa verksamhetens kvalitet och effektivitet.

När det gäller uppdragsområde A anføres i redogörelsen att Riksdagsförvaltningen har säkerställt att riksdagen har kunnat fullgöra sina uppgifter enligt bestämmelserna i regeringsformen och riksdagsordningen. Bedömningen baseras i huvudsak på följande uppgifter:

- Stödet i att planera, genomföra och kommunicera kammarens arbete har varit fullgott
- Stödet till utskotten och EU-nämnden har varit fungerande och enhetligt
- Stödet till riksdagens internationella arbete och arbetet med EU-frågor har anpassats till nya förutsättningar.

Vidare anføres bl.a. att utvecklingsarbetet inom uppdragsområdet i stora delar har genomförts enligt plan, även om det internationella parlamentariska samarbetet har påverkats av coronapandemin. Förvaltningen har fortsatt arbetet med att digitalisera dokumenthanteringen i den parlamentariska processen, och det är nu möjligt att lämna in interpellationer och skriftliga frågor digitalt. Även arbetet med att stödja utvecklingen av mer enhetliga arbetsformer i utskotten och förbättra it-stödet till den parlamentariska processen har fortsatt. Förvaltningens arbete med att utveckla beredskapen och kontinuitetsförmågan har genomförts på bred front. Bland annat har en översyn av förvaltningens beredskapsorganisation genomförts, och kontinuitetsuppdraget som syftar till att stärka förmågan att upprätthålla budget- och lagstiftningsprocessen har slutförts. Förvaltningen har även genomfört aktiviteter inom ramen för Totalförsvarsövning 2020.

När det gäller uppdragsområde B anføres i redogörelsen att Riksdagsförvaltningen har säkerställt att ledamöter och partikanslier har fått ett väl fungerande stöd och en god service. Bedömningen baseras i huvudsak på följande uppgifter:

- Faktaunderlag och utredningstjänster samt bibliotekstjänster har levererats i tid och med hög kvalitet

- Arbetsverktygen digitala mötestjänsten, Intranätet och kammarappen har fungerat stabilt
- Ledamöter och partikanslier har fått stöd och service enligt gällande regelverk, rutiner och fastställda nivåer
- Ett tillräckligt säkerhetsskydd och verksamhetsskydd har upprätthållits.

Utvecklingsarbetet inom uppdragsområdet har i stora delar genomförts enligt plan. Flera utvecklingsprojekt pågår för att förbättra service och administrativt stöd. Nya tjänster har tillkommit vid digitalt servicecenter, ett digitalt stöd för hantering av övernattningsbostäder och arbetsplatser utvecklas, och arbetet med att utveckla och säkra lösningar för ledamöternas digitala möten pågår. Film används alltmer på Intranätet för att kommunicera instruktioner av olika slag. En del utvecklingsinsatser på säkerhetsområdet som krävt närvaro i riksdagens lokaler har inte kunnat genomföras på grund av restriktioner under coronapandemin.

När det gäller uppdragsområde C anføres i redogörelsen att Riksdagsförvaltningen har säkerställt att externa målgrupper har fått möjlighet att få information och kunskap om riksdagens arbete och beslut. Bedömningen baseras i huvudsak på följande uppgifter:

- Förvaltningens digitala kommunikation är relevant och målgruppsanpassad
- Intresset för visningar av Riksdagshuset samt studiebesök för gymnasieskolan och besök i Demokrativerkstaden fortsätter att vara högt, och verksamheten håller hög kvalitet
- Kurser och fortbildningsdagar för externa målgrupper har hållit hög kvalitet.

Utvecklingsarbetet inom uppdragsområdet har i allt väsentligt genomförts enligt plan. Ett projekt har startat för att slå ihop dagens fyra webbplatser till en. Ett bildmanér har tagits fram med målet att grafik och bildspråk ska vara enhetligt i alla förvaltningens kommunikationskanaler. Övergången till digital annonsering har fortsatt under året och det finns förslag till ytterligare utvecklingsmöjligheter. De digitala studiebesöken har utvecklats både vad gäller innehåll och teknisk kunskap. Firandet av demokratijubileet har fortsatt under året och gett erfarenheter som kan tas till vara när arbetet med det nya temat Riksdagen under 500 år inleds 2022. Projektet för att uppgradera mediehanteringssystemet är i sin slutfas, liksom arbetet med att ta fram ett koncept för digitala evenemang. Båda har drabbats av smärre förseningar men prognosen är att arbetet kan slutföras under första halvan av 2022.

När det gäller uppdragsområde D anføres i redogörelsen att Riksdagsförvaltningen har vårdat och bevarat riksdagens byggnader och samlingar på ett systematiskt sätt. Bedömningen baseras i huvudsak på följande uppgifter:

- Fastigheter och interiörer har förvaltats enligt upprättade planer

- Användarna har varit nöjda med förvaltningens tjänster för felanmälan och förfrågningar i fastighetsfrågor.

Vidare anförs att renoveringen av ledamotshuset närmar sig slutskedet och programarbetet för Cephalus beräknas bli klart våren 2022. Arbetet med att utveckla lokaler som lever upp till krav på säkerhet, tillgänglighet och miljöhänsyn fortsätter. Bland annat har planen för renovering av sammanträdesrum reviderats utifrån det förändrade behovet av rum för digitala möten, och en standard för möblering av arbetsplatser har presenterats.

När det gäller verksamhetsområde E anförs i redogörelsen att förvaltningen har varit en väl fungerande myndighet och arbetsgivare. Bedömningen baseras i huvudsak på följande uppgifter:

- Förvaltningen har arbetat för att nå sina arbetsmiljömål
- Förvaltningen har arbetat för att nå målsättningarna i likabehandlingsplanen
- Det finns ett planerat kommunikationsstöd för prioriterade uppdrag och projekt
- Tillgången till it-stöd har varit stabil.

Delar av utvecklingsarbetet inom uppdragsområdet har kunnat genomföras som planerat, medan annat är försenat. Det senare handlar framför allt om att förvaltningen har behövt göra omprioriteringar av resurser inom it-verksamheten och att HR-arbetet har påverkats av och delvis inriktats på åtgärder med anledning av coronapandemin. Exempel på genomförda utvecklingsinsatser är aktiviteter för att stärka kommunikationen om Riksdagsförvaltningen som arbetsgivare. I uppdraget att utveckla Riksdagsförvaltningens styrmodell har förslag till ny struktur av övergripande styrdokument tagits fram. Inom it-området arbetar en grupp med att skapa förutsättningar för en långsiktig planering av stödet för digitala möten och säkra lösningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (S)

Ida Karkiainen (S), Mirja Räihä (S), Amalia Rud Pedersen (S) och Björn Wiechel (S) anför:

Vi lever i en orolig tid. Rysslands hänsynslösa krig i Ukraina har stöpt om det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde, samtidigt som Putins energikrig prövar både ekonomin och sammanhållningen i Europas länder. I Sverige pressas hushåll och företag både av hög inflation och ökande räntor. Nu krävs en ansvarsfull politik som sätter välfärden och kampen mot samhällsproblemen främst, och som rustar Sverige och svenska folket för att möta tuffare ekonomiska tider. Dessvärre möter inte regeringens budgetproposition för år 2023 den situation Sverige står inför. Vårt Sverige kan bli bättre.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen förväntas ge budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Socialdemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Socialdemokraternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2074. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 1 och 5 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1. Förslaget till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2022/23:2166.

Socialdemokraternas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 400 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Vi anser att den ökning regeringen föreslår är anmärkningsvärd även om en ökning kan av anslaget kan behövas. Vi anser att riksdagen bör tillkännage för regeringen vad som anförs i motionen om en mer välavvägd ökning av Regeringskansliets budget.

Vidare innebär budgetalternativet att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med 15 000 000 kronor mer än vad regeringen föreslår. Vi noterar att den tidigare regeringen bl.a. gav länsstyrelserna i uppdrag att utveckla metoder och samverkansformer för att främja en effektiv samrådsprocess enligt miljöbalken. Vidare fick länsstyrelserna ett uppdrag att redovisa förslag på insatser som kunde effektivisera myndigheternas prövningsverksamhet. För att påskynda för Sverige viktiga tillståndsprocesser anser vi att anslaget tillföras ytterligare medel. Sveriges 21 länsstyrelser är centrala för en effektiv statsförvaltning. De har många uppdrag inom ett stort antal politikområden och ska verka för att ett 70-tal nationella mål får genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Dessutom ska länsstyrelserna med ett helhetsperspektiv arbeta för att främja länets

utveckling och samverkan mellan kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra relevanta aktörer i länet. Därtill ansvarar länsstyrelserna för en rad tillståndsprövningar, inte minst inom områden som är viktiga för den gröna omställningen i hela landet. Vi anser därför att riksdagen bör tillkännage för regeringen vad som anförs i motionen om behovet av ökade resurser till länsstyrelserna.

Sammantaget anvisar vi 385 000 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 1 för 2023.

2. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (V)

Jessica Wetterling (V) anför:

Regeringens och sverigedemokraternas gemensamma budgetproposition präglas av en passivitet inför såväl stora strukturella samhällsproblem som effekterna av den pågående kostnadskrisen. Vänsterpartiet presenterar i sin budgetmotion en helt annan inriktning. Den ekonomiska politiken ska inriktas mot full sysselsättning och ekonomisk jämlikhet. Bördorna för de snabba prishöjningarna måste fördelas rättvist, med särskild hänsyn till de hushåll som har små marginaler. Samtidigt måste klimatomställningsarbetet accelereras betydligt för att vi ska nå våra klimatmål. Valfärdssektorn har under lång tid varit underfinansierad. Samhället behöver förnya sitt åtagande att säkerställa en god arbetsmiljö och goda arbetsvillkor för de som arbetar inom välfärden. För Vänsterpartiet är det en självklarhet att resurserna som är avsatta för att finansiera den gemensamma välfärden ska gå till utbildning, vård och omsorg och inte till kommersiella bolag som etablerat sig i sektorn. Vi prioriterar i vårt samlade budgetförslag att anvisa betydande resurser till välfärdssatsningar via generella statsbidrag. Tillsammans med våra satsningar på klimatområdet påverkar detta i praktiken direkt eller indirekt alla utgiftsområden.

Under beredningen av budgetpropositionen har det uppmärksammats att vissa medel via utgiftsområde 1 anslag 6:1 *Allmänna val och demokrati* har gått till att anordna utbildningsprojekt kring hågkomstresor för att utbilda elever och lärare. I regeringens budgetproposition för 2023 saknas tydliga skrivningar om medel till hågkomstresor. Det är djupt olyckligt om regeringen av misstag skär ner på resurserna för hågkomstresorna. Att minnas och lära sig om Förintelsen är viktigare i dag än vad det har varit på länge och arbetet mot antisemitism behöver kunna bedrivas även fortsättningsvis, precis som utskottet framhåller i ställningstagandet. Jag anser därför att satsningen ska fortsätta och att detta projekt bör permanentas. Jag kommer att driva på för att det ska bli verklighet och kommer återkomma i frågan framöver.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen förväntas ge budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar står jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:1299. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 2 och 6 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1. Förslaget till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 1 läggs fram i partimotion 2022/23:1489.

Vänsterpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* minskas med 23 900 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Jag avvisar regeringens satsning på 8 000 000 kronor med anledning av hovets jubileumsfirande 2023.

Vidare anser jag att anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier* bör minskas med 135 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Riksdagsledamöternas arvoden bör sänkas som ett led i att skapa ett gott förtroende mellan folkvalda och det folk de representerar. Riksdagsledamöternas arvoden bör knytas till motsvarande ett prisbasbelopp per månad. Även alla extra arvodesersättningar bör avskaffas.

Anslaget 3:1 *Sametinget* bör sammantaget ökas med 49 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Jag föreslår en satsning på 30 000 000 kronor för att ge Sametinget mer resurser för att arbeta med språkfrågorna och bygga ut det samiska biblioteket. Vidare bör 1 000 000 kronor avsättas för en stipendieordning som ska ge samiska studenter möjlighet att ansöka om stipendier för språkstudier i samiska. Anslaget bör också ökas med 500 000 kronor för återförande av samiska föremål. Vidare bör anslaget ökas med 15 000 000 kronor för att inrätta en nationalscen för Sápmi. Regeringen föreslår att anslaget minskas med 2 500 000 kronor för 2023 för omfördelning till länsstyrelserna i de nordliga länen till följd av införande av en konsultationsordning. Anslaget bör ökas med 2 500 000 kronor för att kompensera Sametinget.

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* bör minskas med 500 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Jag avvisar regeringens satsning till följd av ett förändrat säkerhetspolitiskt läge och ansökan om Nato-medlemskap.

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* bör ökas med 100 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag eftersom länsstyrelsernas resurser för djurskyddsarbete bör stärkas.

Slutligen bör anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* ökas med sammantaget 30 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Det behövs ett långsiktigt statsbidrag för arbetet med romsk inkludering riktat till kommuner och myndigheter. För detta ändamål bör avsättas 20 000 000 kronor. Vidare bör 10 000 000 kronor avsättas för att inrätta ett nationellt center för romska frågor.

Sammantaget anvisar jag 479 900 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 1 för 2023.

3. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (C)

Malin Björk (C) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen förväntas ge budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Centerpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2180. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservationerna 3 och 7 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1. Förslaget till statens budget för 2023 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2022/23:2205.

Centerpartiets budgetalternativ innebär att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med 2 387 000 kronor jämfört med regeringens förslag eftersom jag motsätter mig flytten av medel för konsultationsordningen från anslaget.

Vidare bör anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* sammantaget minska med 26 243 000 kronor jämfört med regeringens förslag. För att återinrätta de s.k. vindkraftssamordnarna bör avsättas 2 000 000 kronor.

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* bör sammantaget minska med 5 381 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Anslaget bör minska med 2 500 000 kronor eftersom omfördelningen av medel till Sametinget inte bör genomföras. För att snabba på handläggningstiderna, inte minst för projekt som syftar till att bygga ut klimatsmart elproduktion, bör anslaget öka med 8 000 000 kronor.

Därutöver påverkas dessa anslag av en förändrad pris- och löneomräkning.

När det gäller anslagen 6:2 *Justitiekanslern*, 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten*, 6:4 *Valmyndigheten*, 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter*, 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv* och 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* bör dessa till följd av den ändrade pris- och löneomräkningen minskas med 341 000 kronor, 361 000 kronor, 49 000 kronor, 155 000 kronor, 148 000 kronor respektive 228 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Sammantaget anvisar jag 30 519 000 kronor mindre än regeringen till utgiftsområde 1 för 2023.

4. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (MP)

Jan Riise (MP) anför:

Sverige präglas av höga energipriser, inflation, klimatkris och en kraftig förlust av biologisk mångfald, vilket skapar stora parallella utmaningar. Samtidigt pågår ett krig i Europa, svältkatastrofer och extrem fattigdom runt om i världen. Miljöpartiets budget för 2023 visar att det går att tänka nytt. Vi

kan nå våra klimatmål trots tuffa ekonomiska tider och en osäker omvärld, samtidigt som vi ökar jämlikheten, stärker jämställdheten och tar tag i våra stora välfärdsutmaningar. Vi vill bygga ett nytt grönt folkhem.

Regeringens politik och budgetproposition går tyvärr i helt motsatt riktning. Över en tredjedel av reformutrymmet läggs på ökade fossila subventioner, med ökade utsläpp som följd. De stärker inte välfärden utan utarmar centrala verksamheter för utbildning och vård.

Finansutskottet har den 12 december 2022 föreslagit att de samlade utgifterna för utgiftsområde 1 inte får överstiga 18 270 004 000 kronor 2023 (bet. 2022/23:FiU1). Konstitutionsutskottets förslag bygger på förutsättningen att riksdagen fastställer ramen för utgiftsområde 1 i enlighet med finansutskottets förslag. Eftersom Miljöpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan jag inte reservera mig till förmån för detta förslag. Miljöpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger fram ett särskilt yttrande om Miljöpartiets politik inom utgiftsområde 1.

Miljöpartiets förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2022/23:2275. Motionen behandlas i betänkande 2022/23:FiU1, och Miljöpartiets samlade förslag framgår av reservationerna 4 och 8 i det betänkandet.

Miljöpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med 24 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Giron Sámi Teáhter bör få ett nationellt uppdrag. Språksamarbetet Sámi Giellagáldu bör bli permanent. Vidare bör staten finansiera återförandet av kvarlevor och offergåvor

Vidare bör anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* ökas med 15 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Miljöpartiet vill stärka kulturråden och en långsiktig finansiering bör utvecklas.

För att bl.a. stärka genomförandet av klimat- och energiomställningen på lokal och regional nivå bör anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med 114 700 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* bör ökas med 47 900 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Försöksverksamhet med rösträtt vid 16 år bör genomföras. Förslaget om en nationell demokratifunktion som föreslagits av kommittén Demokratin 100 år bör förverkligas. Stödet för hågkomstresorna till Auschwitz för gymnasieungdomar ska förlängas.

Slutligen bör anslaget 8:1 *Mediestöd* ökas med 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att ytterligare stärka förutsättningarna för oberoende, granskande journalistik och fortsätta bygga bort s.k. vita fläckar, områden med svag journalistisk bevakning.

Sammantaget anvisar jag 251 600 000 kronor mer än regeringen till utgiftsområde 1 för 2023.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2022/23:1

Proposition 2022/23:1 Budgetpropositionen för 2023 utgiftsområde 1:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.
3. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2023 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 140 000 000 kronor (avsnitt 4.4.2).
4. Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2023–2025 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar (avsnitt 4.4.3).
5. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2023 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 2 200 000 000 kronor (avsnitt 4.4.3).
6. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, när det gäller anslag som står till Riksdagsförvaltningens disposition, enligt tabell 1.1.
7. Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2023 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet (avsnitt 5.4.1).
8. Riksdagen anvisar ett anslag för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för Riksdagens ombudsmän (JO) enligt tabell 1.1.
9. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att för 2023 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 20 000 000 kronor (avsnitt 6.5.1).
10. Riksdagen anvisar ett anslag för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för Riksrevisionen enligt tabell 1.1.

Redogörelse 2021/22:RS1

Redogörelse 2021/22:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2021.

Motioner från allmänna motionstiden 2022/23

2022/23:1489 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2022/23:2166 av Ida Karkiainen m.fl. (S):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabellen i motionen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer välavvägd ökning av Regeringskansliets budget och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade resurser till länsstyrelserna och tillkännager detta för regeringen.

2022/23:2173 av Jan Riise m.fl. (MP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell A i motionen.

2022/23:2205 av Malin Björk m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens samt motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen			
		S	V	C	MP
1:1 Kungliga hov- och slottsstaten	167 903	±0	-23 900	±0	±0
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	1 004 077	±0	-135 000	±0	±0
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	996 390	±0	±0	±0	±0
2:3 Riksdagens fastighetsanslag	210 000	±0	±0	±0	±0
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	127 126	±0	±0	±0	±0
2:5 Riksrevisionen	359 118	±0	±0	±0	±0
3:1 Sametinget	59 676	±0	49 000	2 387	24 000
4:1 Regeringskansliet m.m.	9 584 123	-400 000	-500 000	-26 243	15 000
5:1 Länsstyrelserna m.m.	3 760 438	15 000	100 000	-5 381	114 700
6:1 Allmänna val och demokrati	149 840	±0	±0	±0	47 900
6:2 Justitiekanslern	80 863	±0	±0	-341	±0
6:3 Integritetsskyddsmyndigheten	172 794	±0	±0	-361	±0
6:4 Valmyndigheten	60 164	±0	±0	-49	±0
6:5 Stöd till politiska partier	169 200	±0	±0	±0	±0
6:6 Institutet för mänskliga rättigheter	50 518	±0	±0	-155	±0
7:1 Åtgärder för nationella minoriteter	207 771	±0	±0	±0	±0
7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	20 000	±0	30 000	±0	±0
8:1 Mediestöd	1 010 519	±0	±0	±0	50 000
8:2 Myndigheten för press, radio och tv	48 174	±0	±0	-148	±0
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	31 310	±0	±0	-228	±0
Summa för utgiftsområdet	18 270 004	-385 000	-479 900	-30 519	251 600

BILAGA 3

Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden

Det har inte väckts några motioner med anledning av regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.

Beställningsbemyndiganden för 2023 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod
6:5 Stöd till politiska partier	169 200	2024
8:1 Mediestöd	150 000	2024–2026

BILAGA 4

Utrikesutskottets yttrande 2022/23:UU2y

Utrikesförvaltningen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade vid sitt sammanträde den 17 november 2022 att ge utrikesutskottet tillfälle att senast den 6 december 2022 yttra sig över proposition 2022/23:1 utgiftsområde 1 och de motioner som behandlas i betänkande 2022/23:KU1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse i de delar som berör utrikesförvaltningen.

Den 15 november 2022 gav kabinetssekreterare Jan Knutsson utrikesutskottet information om Utrikesdepartementets ekonomi och utrikesförvaltningens utveckling.

I detta yttrande väljer utskottet att lämna synpunkter på anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 och på motionerna 2022/23:1489 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V), 2022/23:2166 av Ida Karkiainen m.fl. (S) samt 2022/23:2173 av Jan Riise m.fl. (MP) i de delar som rör detta anslag.

Utskottet lämnar också synpunkter på följande motioner som rör Sveriges utrikesförvaltning:

- 2022/23:176 av Björn Söder (SD) yrkande 2
- 2022/23:406 av Erik Hellsborn (SD)
- 2022/23:1366 av Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD) yrkande 2
- 2022/23:1391 av Ingemar Kihlström (KD)
- 2022/23:1574 av Christian Carlsson (KD)
- 2022/23:1586 av Magnus Oscarsson och Dan Hovskär (båda KD) yrkande 2
- 2022/23:1673 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 143
- 2022/23:1758 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2
- 2022/23:1761 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 6
- 2022/23:1809 av Magnus Jacobsson (KD)
- 2022/23:2031 av Dennis Dioukarev m.fl. (SD)

Utskottet föreslår att konstitutionsutskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (S, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (SD).

Utskottets överväganden

Utrikesförvaltningen

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 9 584 123 000 kronor för 2023 till anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. Anslaget får användas för Regeringskansliets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.). Som mål för anslaget anges att Regeringskansliet ska vara ett effektivt och kompetent instrument för regeringen i dess uppgift att styra riket och förverkliga sin politik.

Anslaget ökas med 500 000 000 kronor fr.o.m. 2023 och beräknas öka med ytterligare 400 000 000 kronor fr.o.m. 2024 mot bakgrund av bl.a. det förändrade säkerhetspolitiska läget och Sveriges ansökan om medlemskap i Nato.

Utrikesrepresentationen bestod den 1 augusti 2022 av 108 utlandsmyndigheter (92 beskickningar, 7 delegationer vid internationella organisationer och 9 karriärkonsulat) och 8 Stockholmsbaserade sändebud som täcker 30 länder. Vidare har Sverige drygt 320 honorärkonsulat.

Från den 1 januari år 2000 till den 1 augusti 2022 beslutade regeringen att öppna 27 beskickningar, 1 delegation och 7 karriärkonsulat. För samma period beslutade regeringen att stänga 22 beskickningar och 7 karriärkonsulat.

Motionerna

Anslaget

I partimotion 2022/23:1489 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 500 miljoner kronor för 2023, jämfört med regeringens förslag.

I kommittémotion 2022/23:2166 yrkande 1 av Ida Karkiainen m.fl. (S) föreslås att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska minskas med 400 miljoner kronor för 2023, jämfört med regeringens förslag.

I kommittémotion 2022/23:2173 av Jan Riise m.fl. (MP) föreslås att anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. ska ökas med 15 miljoner kronor för 2023, jämfört med regeringens förslag.

Utrikesförvaltningen

I ett antal motioner av ledamöter från Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna anförs att Sveriges ambassad i Israel ska flyttas till Jerusalem. Det gäller motionerna 2022/23:176 av Björn Söder (SD) yrkande 2, 2022/23:406 av Erik Hellsborn (SD), 2022/23:1761 av Aron Emilsson m.fl. (SD) yrkande 6, 2022/23:2031 av Dennis Dioukarev m.fl. (SD), 2022/23:1366 av Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD) yrkande 2,

2022/23:1391 av Ingemar Kihlström (KD), 2022/23:1574 av Christian Carlsson (KD), 2022/23:1586 av Magnus Oscarsson och Dan Hovskär (båda KD) yrkande 2 samt 2022/23:1809 av Magnus Jacobsson (KD).

I motion 2022/23:1673 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 143 anföras att utveckla och förtydliga utlandsmyndigheternas uppdrag att jobba med jämställdhet och hbtqi och aktivt stötta civilsamhällets aktörer i hela bredden av sitt uppdrag.

I motion 2022/23:1758 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2 anföras att regeringen bör se över möjligheten att upprätta en ambassad i Somalilands huvudstad Hargeysa med ansvar för såväl Somalia som Somaliland.

Utskottets ställningstagande

Sverige behöver en effektiv och välrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen. Det är viktigt för att förstå politiska och ekonomiska skeenden i världen och för att upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete inom utrikespolitik, utvecklingssamarbete och andra viktiga områden med andra länder, regioner och multilaterala organisationer.

Utskottet noterar de föreslagna anslagsökningarna de kommande tre åren. Dessa görs mot bakgrund av bl.a. det förändrade säkerhetspolitiska läget, Sveriges ansökan om medlemskap i Nato och att Sverige under första halvåret 2023 är ordförande i EU. Beräkningarna förefaller, enligt utskottet, vara rimliga.

Utskottet noterar vidare att utlandsmyndigheternas verksamhet på ett övergripande plan styrs av den gemensamma strategin för utrikesförvaltningen. I utrikesförvaltningens strategi för 2022 figurerar jämställdhet, hbtqi-frågor och stöd till civilsamhället på olika sätt, exempelvis genom den feministiska utrikespolitik som gällde under den förra regeringen och demokratisatsningen ”Drive for Democracy”. Utskottet konstaterar att frågor som rör jämställdhet är grundläggande svenska värderingar och bör därmed präglade svensk utrikespolitik, också utlandsmyndigheternas verksamhet. Hur man arbetar med dessa frågor framöver kommer att styras av den kommande strategin för utrikesförvaltningen. Utskottet bedömer därmed att det inte är aktuellt med ett tillkännagivande i frågan.

När det gäller specifika motionsyrkanden som rör flytt eller upprättande av nya ambassader, uppdragsbeskrivningar för utlandsmyndigheter och ambassadörer samt utrikesförvaltningens personalutbildning vill utskottet i likhet med i tidigare yttranden till konstitutionsutskottet om utgiftsområde 1 påminna om att det följer av regeringsformen att regeringen beslutar om Regeringskansliets och därmed utrikesförvaltningens organisation och fördelningen av resurser inom utrikesförvaltningen. Enligt utskottet är detta en lämplig ordning. Däremot förväntas regeringen löpande samråda med riksdagen om den strategiska utvecklingen av Sveriges utrikesrepresentation. Sveriges internationella relationer påverkas t.ex. av om en utlandsmyndighet öppnas eller strängs. Sådana beslut bör därför vara långsiktiga och bygga på

väl förankrade strategier. Utskottet utgår från att regeringen samråder med riksdagen, genom bl.a. utrikesutskottet, när det finns information inför beslut om strategiska förändringar i utrikesrepresentationen.

Med hänvisning till det anförda anser utrikesutskottet att konstitutionsutskottet bör avstyrka motionerna 2022/23:176 yrkande 2, 2022/23:406, 2022/23:1366 yrkande 2, 2022/23:1391, 2022/23:1673 yrkande 143, 2022/23:1574, 2022/23:1586 yrkande 2, 2022/23:1758 yrkande 2, 2022/23:1761 yrkande 6, 2022/23:1809 samt 2022/23:2031.

I två motioner föreslås en ökning av anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. och i en motion föreslås en minskning av samma anslag. Utskottet har inga invändningar mot regeringens förslag till medelstilldelning för anslaget 4:1 och anser därmed att konstitutionsutskottet bör tillstyrka propositionen och avstyrka motionerna 2022/23:1489, 2022/23:2166 samt 2022/23:2173 i de delar som rör anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m.

Stockholm den 6 december 2022

På utrikesutskottets vägnar

Morgan Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Morgan Johansson (S), Magdalena Thuresson (M), Markus Wiechel (SD), Olle Thorell (S), Margareta Cederfelt (M), Linnéa Wickman (S), Tomas Eneroth (S), Ann-Sofie Alm (M), Magnus Bertsson (KD), Kerstin Lundgren (C), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Alexander Christiansson (SD), Johan Büser (S), Gustaf Göthberg (M), Lotta Johnsson Fornarve (V) och Martin Melin (L).

Avvikande meningar

1. Anslaget (S)

Morgan Johansson (S), Olle Thorell (S), Linnéa Wickman (S), Tomas Eneroth (S) och Johan Büser (S) anför:

Vi föreslår att anslaget 4:1, jämfört med regeringens förslag för 2023, ska vara 400 miljoner kronor lägre. Därmed föreslår Socialdemokraterna en mer väl avvägd ökning av anslaget jämfört med 2022 för att täcka ökade kostnader för bl.a. det säkerhetspolitiska läget och inträdet i Nato. Vi anser att konstitutionsutskottet bör bifalla motion 2022/23:2166 yrkande 1. Övriga motioner bör konstitutionsutskottet avstyrka.

2. Anslaget (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V) anför:

Vänsterpartiet avvisar regeringens satsning till följd av ett förändrat säkerhetspolitiskt läge och ansökan om Nato-medlemskap. Vänsterpartiet föreslår en minskning av anslaget med 500 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag för 2023. Jag anser att konstitutionsutskottet bör bifalla motion 2022/23:1489. Övriga motioner bör konstitutionsutskottet avstyrka.

3. Anslaget (MP)

Jacob Risberg (MP) anför:

Miljöpartiet föreslår en höjning av anslaget 4:1, jämfört med regeringens förslag för 2023. De utsända kulturråden spelar en viktig roll för såväl diplomatin och det demokratifrämjande arbetet som för Sveriges kulturliv och dess internationalisering. Jag anser därför att kulturrådsverksamheten ska värnas och ges en långsiktig finansiering. Jag anser att konstitutionsutskottet bör bifalla motion 2022/23:2173 i den del som rör anslaget 4:1 Regeringskansliet. Övriga motioner bör konstitutionsutskottet avstyrka.

4. Utrikesförvaltningen (S, C)

Morgan Johansson (S), Olle Thorell (S), Linnéa Wickman (S), Tomas Eneroth (S), Kerstin Lundgren (C) och Johan Büser (S) anför:

Vi anser att det behövs ett förtydligande av utlandsmyndigheternas uppdrag att jobba med jämställdhet och hbtqi och aktivt stötta civilsamhällets aktörer i hela bredden av sitt uppdrag. Vi anser att konstitutionsutskottet bör göra ett tillkännagivande om detta och därmed bifalla motion 2022/23:1673 (C) yrkande 143.

Särskilt yttrande

Utrikesförvaltningen (SD)

Markus Wiechel (SD) och Alexander Christiansson (SD) anför:

Sverigedemokraterna avstår från att följa upp motionerna 2022/23:1758 och 2022/23:1761 med en avvikande mening utan ansluter till den majoritet som utgör underlag för regeringen och tillsammans har en överenskommelse om hela budgetpropositionen. Vi noterar också att totalt sex företrädare för KD, i motionerna 2022/23:1361 yrkande 2, 2022/23:1391, 2022/23:1574, 2022/23:1586 yrkande 2 och 2022/23:1809, lagt fram förslag med liknande innebörd som SD i motion 2022/23:1761.

Vi står alljämt bakom förslagen i SD:s motioner men får anledning att återkomma till dessa i t ex regeringens löpande samråd med riksdagen om den strategiska utvecklingen av Sveriges utrikesrepresentation eller i framtida budgetförhandlingar med partierna i regeringsunderlaget.